ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Problems in Developing Accounting Knowledge of Master of Business Administration Students, Major in Accounting, Ramkhamhaeng University

ศุภราภรณ์ สุวรรณพรม
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ

Supharaphon Suwanprom
Email: 6614155020@rumail.ru.ac.th
Accounting Department, Faculty of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ 3) ศึกษาเปรียบเทียบการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงานกับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 98 ราย โดยใช้สูตร Taro Yamane ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 79 ราย และเพื่อป้องกันการผิดพลาด ผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามเพิ่มจำนวน 5 ราย

รวมเป็น 84 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยทดสอบเครื่องมือของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's alpha) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมเท่ากับ 0.77 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t–test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One–Way ANOVA) และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สถานภาพสมรส ในขณะที่ เพศ อายุ สาขาที่จบปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานที่ทำงาน และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่พบความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านการอบรมและด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี สำหรับการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงานมีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีด้านการอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ด้านการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี; นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

Abstract

This research aimed to: 1) study the problems in the development of accounting knowledge among students in the Master of Business Administration (MBA) Program, Accounting Major, at Ramkhamhaeng University; 2) compare personal factors with the problems in the development of accounting knowledge among students in the MBA Program, Accounting Major, at Ramkhamhaeng University; and 3) compare the application of accounting knowledge in their work with the problems in the development of accounting knowledge among students in the MBA Program, Accounting Major, at Ramkhamhaeng University.

The sample group in this research was initially calculated using the Taro Yamane formula, resulting in 79 participants out of a total population of 98 students in the MBA Program, Accounting Major, at Ramkhamhaeng University. The sampling method used was random sampling. To prevent errors, the researchers distributed an additional 5 questionnaires, resulting in a total sample size of 84 participants. The research instrument used for data collection was a questionnaire. The reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's alpha coefficient, which revealed an overall reliability value of 0.77. Data were analyzed using a statistical software package. The statistics used for analysis included frequency, percentage, standard deviation, hypothesis testing with the t-test, One-Way Analysis of Variance (One-Way ANOVA), and Multiple Regression Analysis.

The hypothesis testing results revealed that differing personal factors significantly affected the level of problems in accounting knowledge development among MBA students (Accounting Major) at Ramkhamhaeng University in the aspect of training, with a statistically significant difference at the 0.05 level found for marital status. In contrast, no statistically significant differences were found for gender, age, undergraduate major, average monthly income, workplace, or work experience, neither in the training aspect nor in the aspect of seeking and following up on accounting news. Regarding the application of accounting knowledge in their work, it was found that the application of accounting knowledge in the aspect of being informed of changes and possessing knowledge had a significant influence on the level of problems in accounting knowledge development in the training aspect, at the 0.05 level of significance. Conversely, the overall application of accounting knowledge in their work was not found to have a statistically significant influence on the level of problems in the development of accounting knowledge among MBA students (Accounting Major) at Ramkhamhaeng University.

Keywords: Problems in Developing Accounting Knowledge; Master of Business Administration Students

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาความรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องเป็นจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาและผู้ประกอบวิชาชีพในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี กฎหมาย และเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาความรู้ดังกล่าวอาจมีอุปสรรคหรือปัญหาบางประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้มักจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร การขาดความรู้ที่ทันสมัยหรือไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการทำงานและการตัดสินใจทางธุรกิจ

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษา ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อทำความเข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาในด้านความรู้ทางการบัญชี ทั้งในแง่ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัญหาที่เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน ดังนั้น ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงมีความสำคัญ เนื่องจากข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างตรงจุด และแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีในการออกแบบแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรมและด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี

2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ สาขาที่จบปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานที่ทำงาน และประสบการณ์ในการทำงานกับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ กับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอบเขตของการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 98 คน

2) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณของ W.G. Cochran (1953) ให้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 79 คน และเพื่อป้องกันการผิดพลาด ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 5 คน เป็น 84 คน สำรวจโดยใช้แบบสอบถาม

3) การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยประชากรศาสตร์และปัจจัยการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ส่วนตัวแปรตามคือ ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ตัวแปรอิสระประกอบด้วย 1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สาขาที่จบปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานที่ทำงาน และประสบการณ์ในการทำงาน 2) ปัจจัยการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ ตัวแปรตาม คือ ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการอบรมและด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี

สมมติฐานที่ 2 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

2) เป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาและผู้ประกอบวิชาชีพในการวางแผนพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของตนเองอย่างมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ

3) ช่วยให้ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าใจถึงปัญหาด้านความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรในองค์กร เพื่อนำไปออกแบบนโยบายการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสม เช่น การจัดสรรงบประมาณสำหรับอบรม หรือการปรับปรุงระบบการทำงานให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4) เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักวิจัยหรือสถาบันการศึกษาที่สนใจศึกษาเรื่องนี้ในอนาคต

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation)เป็นทฤษฎีจิตวิทยาที่ อับราฮัม เอช. มาสโลว์ คิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1943 ในเอกสารชื่อ "A Theory of Human Motivation" ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ บนความคิดที่ว่าการตอบสนองต่อแรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยความต้องการจะถูกเรียงตามลำดับและมีแนวโน้มความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้น นั่นคือ เมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองแล้ว และต้องได้รับความพึงพอใจจากความต้องการพื้นฐานหรือต่ำสุดเสียก่อน จึงจะผ่านขึ้นไปยังความต้องการขั้นสูงตามลำดับต่อไป ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น 5 ระดับ ดังนี้

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการลำดับขั้นที่ต่ำที่สุด และเป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ ดื่ม ที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อนนอนหลับ เป็นต้น หากบุคลากรมีรายได้ จากการปฏิบัติงานที่เหมาะสม จะสามารถดำรงชีวิตได้โดยมีอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านร่างกาย ซึ่งเป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้ ซึ่งหากปราศจากสิ่งเหล่านี้ ก็จะไม่มีคำนึงความต้องการในลำดับขั้นต่อไป

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นนี้ถึงจะเกิดขึ้น นั่นหมายถึง ความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากอันตราย ทั้งทางกายและจิตใจ สร้างความมั่นคงให้กับชีวิต การสนองความต้องการ

นี้ต่อพนักงานทำได้หลายอย่าง เช่น สวัสดิการต่าง ๆ การทำประกันชีวิตและสุขภาพ ผู้บังคับบัญชาที่ดีและมีความยุติธรรม และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ขั้นตอนต่อมา เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการงานแล้ว คนเราก็ต้องการความรัก ความเอื้ออาทร มิตรภาพ ความเป็นเจ้าของ ต้องการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม และการยอมรับจากคนรอบข้าง เพื่อให้รู้สึกมีคุณค่าในกลุ่มของตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การควรให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือการทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน เป็นต้น

4) ความต้องการเกียรติยศ (Esteem Needs) หลังจากความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราก็ต้องการขยายการยอมรับให้ใหญ่ขึ้น ต้องการได้รับการ ยอมรับในวงกว้างขึ้นอีก ด้วยการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูง มีความภูมิใจ ความรู้สึกมั่นใจ ในตัวเองและเกียรติยศ เพื่อให้คนอื่นมองเห็นว่าเรามีคุณค่า ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น และโอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ

5) ความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นลำดับความต้องการสุดท้ายที่ความต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ต้องการเป็นตัวของตัวเอง ประสบความสำเร็จ ด้วยตัวเอง เช่น การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพการงาน เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว

Greenhaus and Beutell (1985) ให้ความหมายว่า ความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว เป็นรูปแบบหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบทบาทในการทำงานและบทบาทครอบครัว ไม่สามารถดำเนินคู่กันไปได้อย่างเหมาะสม โดยการเข้าไปทำหน้าที่ในบทบาทหนึ่ง อาจทำให้การทำหน้าที่อีกบทบาทหนึ่งทำได้ไม่เต็มที่

Greenhaus ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความขัดแย้งในบทบาท ความขัดแย้งระหว่างบทบาท และความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว ดังนี้

1. ความขัดแย้งในบทบาท (Role Conflict) คือ ภาวะที่ความกดดันจากสองแหล่งขึ้นไปเกิดขึ้น ซึ่งการยอมตามความกดดันด้านหนึ่งทำให้บุคคลไม่สามารถยอมตามความกดดันอีกด้านหนึ่งได้อย่างเต็มที่

2. ความขัดแย้งระหว่างบทบาท (Interrole Conflict) คือ รูปแบบความขัดแย้งในบทบาทแบบหนึ่งซึ่งจะเกิดความกดดันขึ้นจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ มีการอธิบาย เพิ่มเติมจาก Kahn et al. (1964) ว่าความขัดแย้งระหว่างบทบาทเกิดขึ้นจากการที่ภาระหน้าที่ในการเป็นสมาชิกของกลุ่มหนึ่งไม่สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกในกลุ่มอื่น เช่น ความต้องการจากบทบาทการทำงานอาจทำให้บุคคลต้องทำงานล่วงหน้า หรือนำงานกลับไปทำที่บ้าน ซึ่งขัดแย้งกับความต้องการจากสมาชิกในครอบครัวที่ต้องการเวลาร่วมกัน นอกจากนี้การเข้าร่วมใน บทบาทหนึ่งโดยที่ยังนึกถึงข้อดีของการของการเข้าร่วมอีกบทบาทหนึ่ง จะทำให้บุคคลรู้สึกลำบากใจยิ่งขึ้น

3. ความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว (Work-Family Conflict) คือ ความขัดแย้งระหว่างบทบาทรูปแบบหนึ่งที่เกิดจากความกดดันจากบทบาทการทำงานและครอบครัวไม่สอดคล้องกันในแง่ใดแง่หนึ่ง การเข้าไปมีส่วนร่วมในบทบาทการทำงานอาจทำให้บุคคลรู้สึกลำบากใจมากขึ้น เมื่อพิจารณาถึงข้อดีในการเข้าไปมีส่วนร่วมในบทบาทครอบครัว และในทำนองเดียวกันเมื่อบุคคลเข้าร่วมในบทบาทครอบครัวก็อาจรู้สึกลำบากใจมากขึ้นเมื่อพิจารณาถึงข้อดีในการเข้าไปมีส่วนร่วมในบทบาทการทำงาน

Warner (2005) กล่าวถึงปัจจัย 2 ประการที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว คือ

1. สาเหตุจากตัวบุคคล ได้แก่ ความต้องการประสบความสำเร็จในหลายบทบาทของชีวิต คุณลักษณะทางครอบครัว เช่น การไม่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรส การรับภาระหนักในการเลี้ยงดูบุตร รวมถึงการจัดตารางการทำงาน และความเครียดจากการทำงาน เช่น ความไม่ชัดเจนในบทบาทการทำงาน ปัญหาในการทำงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงกดดันในบทบาทการทำงานและบทบาทครอบครัวบางปัจจัยเกิดขึ้นจากสาเหตุตัวบุคคล เช่น บุคคลต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน จึงอุทิศเวลาให้กับการทำงานและทำงานด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเท ส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความตึงเครียดจากการทำงานสูงและเกิดความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัวมากกว่าบุคคลอื่นๆ

2. สาเหตุจากองค์การ ได้แก่ ปริมาณการควบคุมการทำงาน การสนับสนุนจากองค์การและหัวหน้างาน รวมถึงปริมาณงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงกดดันในบทบาทการทำงานและบทบาท ครอบครัวที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว ที่มีสาเหตุจากองค์การ เช่น องค์การต้องการให้พนักงานอุทิศเวลาให้กับการทำงาน ในขณะเดียวกัน ครอบครัวก็ต้องการเวลาจากสมาชิกของครอบครัวเช่นกัน ซึ่งเป็นความต้องการให้แสดงลักษณะสำคัญของแต่ละบทบาท บุคคลจะเผชิญกับความขัดแย้งมากขึ้นเมื่อมีบทลงโทษในกรณีผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามความต้องการของทั้งบทบาทการทำงานและบทบาทในครอบครัว เช่น เมื่อหัวหน้างานต้องการให้พนักงานทำงานล่วงเวลา ในขณะที่สมาชิกในครอบครัวต้องการให้กลับบ้านเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน บุคคลนั้นจึงตกอยู่ท่ามกลางการเรียกร้องจากบทบาทการทำงานและบทบาทในครอบครัว ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ยากลำบาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทร์สุดา คำขา (2550) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จากการศึกษาพบว่าพนักงานบัญชีส่วนใหญ่คิดว่าเรื่องความรู้ทั่วไปของการบัญชีจำเป็นมากที่สุด และต้องการพัฒนาความรู้บัญชีภาษีอากรและกฎหมายทางด้านภาษีอากรมากที่สุด ส่วนวิธีการที่พนักงานบัญชีสนใจที่จะพัฒนาความรู้ทางด้านบัญชีมากที่สุด คือการเข้ารับการอบรม สัมมนา ส่วนสาเหตุที่ต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี คือเพื่อการทำงานที่ถูกต้องแม่นยำมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยปัจจัยที่จะนำมาตัดสินใจในการเลือกอบรมก็คือเนื้อหาที่จัดอบรม และวิธีการที่จะทราบข่าวการอบรมนั้นส่วนใหญ่มาจากโปสเตอร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่จัดอบรม และยังพบว่าปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัด

ลำพูน ปัญหาในการอบรมส่วนใหญ่จะประสบปัญหาความไม่พร้อมเรื่องเวลามากที่สุด ส่วนปัญหาในการศึกษาต่อนั้น ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาด้านขาดเงินทุนในการศึกษาต่อ สำหรับในการทำงาน ส่วนใหญ่พนักงานบัญชีจะประสบปัญหาเรื่องมาตรฐานการสอบบัญชีมากที่สุด และปัญหาในการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชีนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการกระจายข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง

วนิดา เจริญแก้ว (2563) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X}$= 4.26) โดยทักษะด้านการพัฒนาตนเองและความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.30) รองลงมา ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร ($\bar{X}$=4.26) ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ($\bar{X}$=4.25) ความรู้ด้านการบัญชีและภาษี ($\bar{X}$=4.24) และด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$=4.19) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านธุรกิจองค์กร ทักษะด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น ทักษะด้านการพัฒนาตนเอง และทักษะด้านความเป็นผู้นำ ส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน 2) ด้านการบริหารจัดการเวลาในกำหนด 3) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผลอย่างแม่นยำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ0.05 ในขณะที่ความรู้ด้านการบัญชีและภาษี ส่งผลในเชิงลบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน และด้านการบริหารจัดการเวลาในกำหนด ส่วนความรู้ด้านการบัญชีและภาษีไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผลอย่างแม่นยำ

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms โดยใช้ Line Chat ของกลุ่มนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Twin Program รุ่นที่ 12) กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์แบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย และแจกแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์ มีการติดตามผลเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics): ใช้เพื่ออธิบายและสรุปลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยจะนำเสนอในรูปแบบต่อไปนี้

ค่าความถี่และร้อยละ: ใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เพื่ออธิบายสัดส่วนของบุคลากรตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส สาขาที่จบปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานที่ทำงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน: ใช้วิเคราะห์การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงานและปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics): การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้คำนวณค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบทั้ง 2 ด้าน (ด้านการอบรม และด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี) เพื่อเป็นตัวแทนของ 'ระดับปัญหา' โดยรวมแล้วจึงนำค่าเฉลี่ยนี้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่อไป

t-test และ F-test (One-Way ANOVA): ใช้ทดสอบสมมติฐานหลักที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis): ใช้วิเคราะห์ "อิทธิพล" ของตัวแปรต้นทั้งหมดว่าสามารถร่วมกันพยากรณ์ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีได้มากน้อยเพียงใด

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.5 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 89.3 สาขาที่จบปริญญาตรี สาขาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 96.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 คิดเป็นร้อยละ 46.4 หน่วยงานรัฐ คิดเป็นร้อยละ 53.6 ประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.9

2) การนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการวิจัยพบว่า การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.621 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ อยู่ในระดับคะแนนมากทั้ง 2 ด้าน มีระดับคะแนนสูงสุด คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน และรองลงมาคือ ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ ตามลำดับ สรุปรายด้านดังนี้

2.1) ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน พบว่า นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.689 มีความรู้สูงสุดคือ ความรู้ทั่วไปของการบัญชี รองลงมาคือ ระบบสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การบัญชีภาษีอากรและกฎหมายทางด้านการบัญชี มาตรฐานการบัญชี การบัญชีบริหาร มาตรฐานการสอบบัญชีและการตรวจสอบภายใน ตามลำดับ

2.2) ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ พบว่า นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.707 มีความรู้สูงสุดคือ ความรู้ทั่วไปของการบัญชี รองลงมาคือ มาตรฐานการบัญชี การบัญชีบริหาร ระบบสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การบัญชีภาษีอากรและกฎหมายทางด้านการบัญชี การตรวจสอบภายในและมาตรฐานการสอบบัญชี ตามลำดับ

3) ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.889 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านการอบรม และด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี อยู่ในระดับคะแนนปานกลางทั้ง 2 ด้าน มีระดับคะแนนสูงสุด คือ ด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี และรองลงมาคือ ด้านการอบรม ตามลำดับ สรุปรายด้านดังนี้

3.1) ด้านการอบรม พบว่า นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.886 มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ความไม่พร้อมเรื่องเวลา รองลงมาคือความไม่สะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการอบรมมีจำนวนมาก เนื้อหาที่จัดไม่ตรงกับความต้องการและหน่วยงานไม่สนับสนุน ตามลำดับ

3.2) ด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี พบว่า นักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับคะแนนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.037 มีระดับปัญหาสูงสุดคือ การกระจายข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง รองลงมาคือ ข่าวสารมีจำนวนจำกัด เนื้อหาที่จัดไม่ตรงกับความต้องการและได้รับข่าวสารล่าช้าตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่แตกต่างกัน

1.1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

1.2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

1.3) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีด้านการอบรมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.4) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสาขาที่จบปริญญาตรีที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

1.5) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

1.6) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานที่ทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

1.7) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงานมีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.1 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ด้านการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ไม่มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรม

2.2 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.3 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ด้านการนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ไม่มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี

2.4 การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้การทำงาน ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ไม่มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี

อภิปรายผล

1) จากการวิจัย ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านการอบรมนักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความไม่พร้อมด้านเวลามากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และปัญหาด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการกระจายข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์สุดา คำขา (2550) โดยผลการวิจัย ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาความไม่พร้อมเรื่องเวลามากที่สุด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.26 และปัญหาในการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชีนั้นส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการกระจายข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.30

2) จากการวิจัย ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ ส่งผลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Greenhaus and Beutell (1985) ในเรื่องของความขัดแย้งระหว่างบทบาท (Interrole Conflict) และความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว (Work-Family Conflict) สถานภาพสมรส ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี มีผลกระทบโดยตรงต่อความสามารถในการจัดสรรเวลาและทรัพยากรสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาที่ต้องใช้เวลาเฉพาะเจาะจง เช่น การเข้ารับการอบรมสัมมนา (Training)

3) จากการวิจัย การนำความรู้ทางการบัญชีไปใช้ในการทำงาน ด้านการทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ มีอิทธิพลต่อระดับปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ของนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจ

มหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอบรม นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ในเรื่องความรู้ทั่วไปของการบัญชีมากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ส่วนเรื่องที่นักศึกษาทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้น้อยที่สุด คือมาตรฐานการสอบบัญชี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์สุดา คำขา (2550) โดยผลการวิจัย การนำความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่า ในเรื่องการมีความรู้ทางการบัญชีของพนักงานบัญชีจะมีความรู้มากที่สุดในเรื่องของความรู้ทั่วไปของการบัญชี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.74 และจะมีความรู้เรื่องมาตรฐานการสอบบัญชีน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.88 มาตรฐานการสอบบัญชีเป็นความรู้ที่เปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ความต้องการในการอบรมสูงขึ้น และนำไปสู่ปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีตามมา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1) จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ด้านการค้นคว้าและติดตามข่าวสารทางการบัญชี นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการกระจายข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงมากที่สุด ดั้งนั้น หน่วยงานควรปรับปรุงช่องทางการสื่อสารและการกระจายข้อมูลข่าวสาร ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานบัญชีหรือกฎหมายใหม่ ๆ ให้ทั่วถึงและหลากหลายช่องทาง (เช่น อีเมล, กลุ่มโซเชียลมีเดียเฉพาะกลุ่ม, เว็บไซต์ของหน่วยงาน) เพื่อแก้ปัญหาการรับข่าวสารไม่ทั่วถึง

2) จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ด้านการอบรม นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาความไม่พร้อมเรื่องเวลามากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานควรปรับรูปแบบการจัดอบรมให้มีความยืดหยุ่นสูง เพื่อแก้ปัญหาความไม่พร้อมเรื่องเวลา โดยจัดหลักสูตรในรูปแบบออนไลน์ (Online) หรือ วิดีโอออนดีมานด์ (Video on Demand) ที่สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา หรือหน่วยงานควรให้เวลาในการพัฒนาความรู้ เช่น การให้วันลาเพื่อไปอบรม การจัดทำแบบสอบถามถึงช่วงเวลาที่คิดว่าเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มนักศึกษาที่มี สถานภาพสมรส/มีภาระครอบครัว เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างบทบาท เพื่อช่วยให้ผู้อบรมสามารถจัดการภาระหน้าที่ในชีวิตส่วนตัวได้ดียิ่งขึ้นตามแนวคิด Work-Life Balance

3) จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบข่าวการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานการสอบบัญชีน้อยที่สุด หน่วยงานควรนำเอาหัวข้อมาตรฐานการสอบบัญชีที่สำคัญ บรรจุเป็นหัวข้อในการอบรม/สัมมนา หรือกำหนดเป็นงานมอบหมายที่เชื่อมโยง เพื่อสร้างความตระหนักว่าความรู้ด้านนี้เป็นส่วนสำคัญของการเป็นนักบริหารธุรกิจ/นักบัญชีระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้เลือกวิจัยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหงเท่านั้น ข้อมูลที่ได้ก็จะได้ในเฉพาะนักศึกษาโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ดังนั้นในการศึกษาในโอกาสต่อไป ควรขยายไปยังกลุ่มพนักงานบัญชีตามบริษัทต่างๆ ทั้งหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีครบทุกหน่วยงานต่อไป

2) ควรมีการวิจัยทุก 2 ปี เนื่องจากความรู้ทางการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น การบัญชี ภาษีอากรและกฎหมายทางด้านการบัญชี มาตรฐานการบัญชีต่างๆ เป็นต้น หากมีการวิจัยอยู่ตลอดก็จะทำให้ทราบว่านักศึกษามีปัญหาในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีในเรื่องใดบ้าง และจะได้มีการพัฒนารูปแบบการอมรมเพื่อให้ตรงตามความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

กมลเนตร สุภาพ. (2560). ความต้องการพัฒนาความรู้ทางด้านบัญชีวิธีการให้บริการความรู้พนักงานบัญชี. วารสารวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กานดา แซ่หลิว. (2560). ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ, การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2561). ประวัติคณะบริหารธุรกิจ. ค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2568, http://www.ba.ru.ac.th/index.php/th/master/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=102

จันทร์สุดา คำขา. (2550). ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการของพนักงานบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

จุไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์ และสมยศ อวเกียรติ. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธนบุรี.

เทพรัตน์ โพธิ์ศรี. (2567). ความต้องการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธีระ กุลสวัสดิ์ และสมคิด เพชรประเสริฐ. (2564). รายงานการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองของบุคลากรในเทศบาลนคร ในภาคตะวันออก. ค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2568, จาก https://buuir.buu.ac.th/bitstream/1234567890/4427/1/2565_124.pdf

ปัทมาภรณ์ คชมะเริง. (2564). ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานบริษัท จีเอเบิล จำกัด. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสตร์และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปาริชาต จันทสุรัส. (2558). ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบภายในมุมมองของผู้รับบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สารนิพนธ์, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิมพ์ผกา แก้วดี. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะนักบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร และปวีณา กองจันทร์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม, การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชีมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วนิดา เจริญแก้ว. (2563). ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ศรุดา โพธิ์เรือง. (2564). อิทธิพลของความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว ความอ่อนล้าทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจลาออกจากงานของพนักงานธนาคาร กรณีศึกษา: ธนาคารแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เอื้อมเดือน แก้วสว่าง; เพ็ญศรี ฉิรินัง; สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ และอุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ. (2564). คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสู่ความผูกพันต่อองค์การ : ความสัมพันธ์ที่มีอยู่จริงในบริบทของคนทำงาน. วารสารนิติศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ และสังคมศาสตร์, 5(2), 7-9.